

ОСНОВИ ПАТОПСИХОЛОГІЇ

**Викладач: кандидат психологічних наук, доцент
Хунавцева Наталія Олександрівна**

Пояснювальна записка

Патопсихологія як галузь психологічної науки вивчає закономірності розладу психічної діяльності і властивостей особистості при хворобі. Її значення полягає у можливості більш глибокого пізнання закономірностей функціонування і розвитку нормальної психіки, вивчення психічного здоров'я, а також факторів, які активізують чи гальмують розвиток особистості у ході її онтогенезу і соціогенезу. Вона є складовою частиною у підготовці майбутнього психолога і забезпечує цілісність його формування як фахівця у цій галузі.

Мета викладання курсу полягає в тому, щоб ознайомити студентів з основними відхиленнями у розвитку психічної діяльності людини, розвивати вміння робити психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії з особами, які мають відхилення у психічному розвитку.

Завдання курсу – дати студентам необхідні знання з особливостей виникнення, протікання відхилень у психічному розвитку людини та основних методів психологічної допомоги при порушеннях психічного розвитку.

У процесі вивчення даного курсу студенти повинні засвоїти **знання** основних категорій патопсихології, історичних передумов та перспектив розвитку патопсихології, основних патопсихологічних синдромів, видів порушень психіки, вікових особливостей порушень психіки, основних методів психологічної допомоги при порушеннях психічного розвитку.

На основі цих знань повинні бути сформовані **вміння** аналізувати фактори, які активізують чи гальмують розвиток особистості у ході її онтогенезу і соціогенезу, надавати фахову допомогу особам з порушенням психічного розвитку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **150** годин /5,0 кредитів ECTS/, які розподілені в межах трьох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Вступ до патопсихології.

Змістовий модуль 2. Патопсихологія пізнавальних процесів, свідомості, особистості.

Змістовий модуль 3. Вікові аспекти патопсихології та психологічна допомога при розладах психічного розвитку.

На дистанційне навчання виноситься матеріал *Змістового модуля 1. Вступ до патопсихології.*

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова) література

1. Айрес Дж. Э. Ребёнок и сенсорная интеграция. Понимание скрытых проблем развития / Э. Дж. Айрес; [пер. с англ. Ю. Даре]. – 3-е изд. – М.: Теревинф, 2013. – 272 с.
2. Альманах психологических тестов. – М., 1995.

3. Атлас для экспериментального исследования в психической деятельности / Под ред. И. А. Полищук, А. Е. Видренко. – К., 1980.
4. Бадалян Л. О. Невропатология: Учеб. для студентов дефектол. фак. пед. ин-тов / Л.О.Бадалян. – 2-е изд., перераб. – М.: Просвещение, 1987. – 317 с.
5. Братусь Б. С. Аномалии личности / Б.С.Братусь. – М.: Мысль, 1988.
6. Вербина Г. Г. Клиническая психология: Практикум / Г.Г.Вербина. – Чебоксары: Чуваш. ун-т, 2002. – 92 с.
7. Власова Т. А. О детях с отклонениями в развитии / Т.А.Власова. – М., 1973.
8. Волков В. Т. Личность, пациент и болезнь / В. Т. Волков, А. К. Стрелис и др. – Томск: Изд-во Сиб. ун-та, 1995.
9. Воробейник Я. Н. Основы психогигиены / Я. Н. Воробейник, Е. А. Поклитар. – К.: Здоровье, 1989.
10. Гальчук О. Я. Клінічна психологія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів] / О. Я. Гальчук. – К. : Атіка, 2012. – 216 с.
11. Демьянов Ю. Г. Диагностика психических нарушений: Практикум / Ю.Г.Демьянов. – СПб.: ИД «МиМ», ТОО «Респекс», 1999. – 224 с.
12. Исаев Д. Н. Психосоматические и соматопсихические расстройства детей / Д.Н.Исаев – Л., 1990.
13. Зейгарник Б.В. Патопсихология: Учеб.пособие / Б. В. Зейгарник.- М.:Академия, 2007.
14. Клиническая психология: Учебник для вузов. 4-е изд. / Под ред. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер, 2011. – 864 с.
15. Клиническая психология/ под ред.: М. Перре, У. Баумана. – 2-е междунар. изд. – СПб.: Питер, 2003. – 1312 с.
16. Лакосина Н. Д. Клиническая психология / Н. Д. Лакосина, И.И.Сергеев, О.Ф.Панова. – М.: МЕДпресс-информ, 2005. – 416 с.
17. Максименко С. Д. Медична психологія / Максименко С. Д.; за ред. С. Д. Максименка. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 520 с.
18. Максимова Н.Ю., Мілютіна К.Л., Піскун В.М. Основи дитячої патопсихології / Н.Ю.Максимова, К.Л.Мілютіна, В.М.Піскун. – К. : Главник, 2008. – 160 с.
19. Максимова Н. Ю. Патопсихологія підліткового віку / Н. Ю. Максимова, К. Л. Мілютіна, В. М. Піскун. – К. : Главник, 2008. – 192 с.
20. Малкина-Пых И. Г. Справочник практического психолога / И. Г. Малкина-Пых . – М.: Эксмо 2005. – 992 с.
21. Мартинюк І. А. Патопсихологія / Мартинюк І. А. – К. : Центр учбової літ-ри, 2008. – 208 с.
22. Мельченко Н.И. Клиническая психология. – Самара: Сам ГМУ, 2002. – 584 с.
23. Менделевич В. Д. Клиническая и медицинская психология: Учебное пособие / В. Д. Менделевич. – 6-е изд. – М.: МЕДпресс-информ, 2008. – 432 с.
24. Менделевич В. Д. Клиническая и медицинская психология: Практическое пособие. – М.: МЕДпресс, 1998.

25. Овчинников Б. В. Основы клинической психологии и медицинской психодиагностики / Б. В. Овчинников, И. Ф. Дьяконов и др. – СПб.: ЭЛБИ-СПб, 2005. – 320 с.
26. Орлова Е. А. Патопсихология / Орлова Е. А. – М. : Юрант, 2011. – 235 с.
27. Осипова А. А. Общая психокоррекция: Учебное пособие для студентов вузов. – М.: ТЦ «Сфера», 2001. – 512 с.
28. Тестовые методики для медицинской психодиагностики. – СПб., 2002.
29. Шкуренко Д. А. Общая и медицинская психология: Учеб. Пособие / Д.А.Шкуренко. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 2002. – 352 с.
30. Яньшин П. В. Клиническая психодиагностика личности: Учебно-методич. пособ. / П.В.Яньшин - СПб: Речь, 2007 р.- 318с.
31. Ясперс К. Общая психопатология. - М., 1997, - 1056 с.